

CRASH Luchtoorlog- en Verzetsmuseum '40-'45
Air War and Resistance Museum

"Leren niet te vergeten en niet vergeten te leren"

Toespraak dodenherdenking CRASH luchtoorlog- en verzetsmuseum 1940-1945 op 4 mei 2018 door bestuurslid Raph de Wolf:

Geachte aanwezigen,

Welkom op deze dodenherdenking bij het CRASH luchtoorlog- en verzetsmuseum 1940-1945. Voor de eerste keer wordt deze herdenking tegelijkertijd met het nationale herdenkingsmoment gehouden.

Naast onze gasten de Royal Air Forces Association (RAFA) en het Nationaal Transport Museum, heet ik onze vrijwilligers en overige bezoekers van harte welkom.

Op 4 mei herdenken wij de slachtoffers van de tweede wereldoorlog en daarna. Ondermeer de geallieerde bemanningsleden, gesymboliseerd door het monument waar wij nu staan.

Dit monument herdenkt alle Amerikaanse vliegers van de 8ste en 9de luchtmachten die boven Nederland omgekomen zijn. Het stelt een "missing man salute" voor. Dit monument heeft een connectie met de Haarlemmermeer, want in het monument zijn bemanningsleden van de B-24 "Connie" weergegeven. Dit toestel kwam op 21 juni 1944 neer bij Vijfhuizen na geraakt te zijn door Duitse luchtafweer. Van deze bemanning van 10 jonge mannen is er 1 gevangen genomen, 8 gesneuveld en 1 nog steeds vermist.

Naast de luchtoorlog richten wij ons als museum ook op informatieverschaffen over het verzet in de Haarlemmermeer en omgeving. Speciaal in dit jaar dat door Platform herinnering tweede wereldoorlog is uitgeroepen tot Jaar van het Verzet, zullen wij vanaf 12 mei speciale aandacht geven met een nieuwe tentoonstelling.

Een andere groep slachtoffers zijn de joden en andere vervolgenden, alleen omdat zij door de Duitsers als minderwaardig werden gezien. Sommigen van hen zochten een schuilplaats in de Haarlemmermeer, helaas niet altijd met succes.

Daarnaast is er nog een laatste categorie. De 'gewone' burgers o.a. mensen die 'op het verkeerde moment op de verkeerde plaats waren', bijvoorbeeld bij een noodafworp van bommen of een razzia. Daarnaast heeft de hongervinter van '44/'45 in de Randstad zo rond de 20.000 doden geëist

Zeker op een gedenkmoment zoals dit, is het motto van CRASH "Leren niet te vergeten en niet vergeten te leren" van toepassing.

Om 20.00 wordt er twee minuten stilte gehouden, daarna zullen er bloemen worden gelegd door de RAFA (David Atkins) en CRASH (Herman van Golberdinge).

Vervolgens wordt u uitgenodigd voor koffie/thee in het museum.

Dank u wel.